
Talousarvio 2023 Taloussuunnitelma 2023–2025

3.6. Tekninen valiokunta, Rakennus- ja ympäristövaliokunta

Vastuualue: Tekniikka ja ympäristö

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2023–2025

Toiminnan kuvaus

Tekniikka ja ympäristöosaston tarkoituksena on tarjota kuntalaisille viihtyisä, turvallinen ja toimiva elinympäristö johtamalla ja toteuttamalla kunnan investoinnit, ohjaamalla ja valvomalla kunnassa tapahtuvaa rakentamista sekä ylläpitämällä Sipoon infraa ja toimitiloja.

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2023–2025

Tekniikka- ja ympäristöosaston toiminnan voi jakaa neljään pääkokonaisuuteen; investointien hallintaan, rakennetun ympäristön & luonnon ympäristön viranomaistoimintaan, infran ja kiinteistöjen omaisuuden hallintaan ja käyttöön sekä vesihuoltoon.

Tekniikka- ja ympäristöosasto siis vastaa siitä, että sipoolaisten elinympäristö on toimivaa, siistiä, turvallista ja viihtyisää. Kunnan infran; katujen, puistojen, muiden yleisten alueiden ja toimitilojen suunnitelmallinen ja kustannustehokas ylläpito tarjoaa puitteet kuntalaisten toiminnalle ja palveluille. Laadukas omaisuudenhallinta tukee kestävästä taloudenpitoa ja pitää huolen siitä, että sipoolaisten arjen elinympäristöt ovat ja pysyvät siisteinä, turvallisina ja viihtyisinä. Rakennetun ympäristön viranomaistoiminnan tehtävänä on varmistaa, että Sipoo kehittyy tasapainoisesti suunnitelmien ja lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Toimiva rakennusvalvonta tukee ja neuvoo Sipooseen rakentavia tai rakentamista vielä suunnittelevia. Luonnonympäristön osalta viranomaisen tehtävänä on varmistaa sipoolaisen luonnon säilyminen myös tuleville sukupolville. Investointien hallinnassa osaston tehtävänä on vastata koko kunnan investointien kokonaisuudesta ja toteuttamisesta siten, että yhdyskuntarakenne kehittyy suunnitellulla tavalla ja kunnan talous pysyy tasapainossa. Palvelurakentamisessa investoinneilla mahdollistetaan toiminnan kehittäminen. Vesihuollosta vastaava Sipoon Vesi -vesihuoltoliikelaitos on itsenäinen liikelaitos, mutta toiminnallisesti osa tekniikka- ja ympäristöosastoa. Sipoon Vesi vastaa niin vesihuollon investoinneista, omaisuuden hallinnasta kuin vesihuollon kuntalaispalvelujen tarjonnastakin. Se kattaa oman toimintansa kustannukset, mukaan lukien investoinnit, omilla tuloillaan ja sitä veloitetaan sen käyttämisestä kunnan sisäisistä palveluista.

Yhdyskuntakehittämisen prosessi

Suunnitelmallinen ja hallittu yhdyskuntarakenteen kehittäminen on keskeinen elementti Sipoon asukasmäärän kasvaessa. Tasapainoinen yhdyskuntarakenteen kehitys, investointitalouden hallinta sekä palvelujen laadun ja kustannusten taso muodostavat Sipoon kehittämisen ytimen. Yhdyskuntakehittämisen prosessi, eli ns. Kympin prosessi, ohjaa kaikkia Sipoon fyysiseen ympäristöön kohdistuvia suunnitelmia ja toimenpiteitä kattaen koko kaaren strategisesta suunnittelusta infran käyttöön ja ylläpitoon. Yhdyskuntakehittämisen kokonaisuutta johtaa kasvuryhmä ja toteutuksen päävastuussa ovat kehitys- ja kaavoituskeskus sekä tekniikka- ja ympäristöosasto. Yhtenäisellä ja yhteiseen tavoitteen asetantaan pohjautuvalla prosessilla varmistetaan kunnan strategian mukainen yhdyskuntakehitys ja luodaan puitteet

toimivalle yhteistyölle niin strategisessa suunnittelussa, kaavoituksessa, infrasuunnittelussa, rakennuttamisessa kuin muissakin yhdyskuntakehityksen toiminnoissa.

Tekniikka- ja ympäristöosaston työn ytimessä on kasvun hallinta. Sipoon kasvu haastaa organisaatiota uudistamaan työnteon tapoja. Talouden tasapainon säilyminen ja kasvun mukanaan tuomat taloushyödyt ovat tässä keskeisessä asemassa. Kasvu ja sen mukanaan tuomat muutokset arjen elinympäristössä ovat kuntalaisille paikoin merkittäviä, jolloin avoin kuntalaisvuorovaikutus ja viestintä nousevat entistäkin tärkeämpään rooliin. Kasvun hallinnan lähtökohtina ovat:

- Tasapainoinen kaavatalous, jossa kaava-alueiden infran ja palveluiden investoinnit katetaan tontinmyyntituloilla pitkällä tähtäimellä.
- Jokainen suunnittelu- ja investointikohde nähdään toimintaa uudistavana kehittämistoimenpiteenä. Investoinnin suunnittelun yhteydessä tavoitteena on parantaa työprosesseja ja pienentää toiminnasta sekä itse investoinnista aiheutuvia kokonaiskustannuksia.
- Avoin kuntalaisvuorovaikutus
- Viihtyisä ja toimiva lähiympäristö - oli sitten kyse uusista kaava-alueista tai olemassa olevien alueiden vaalimisesta ja kehittämisestä.

Investointien hallinnan tärkeimpiä työkaluja ovat 10 vuoden investointiohjelma (INTO) ja investointien toteutuksen suunnittelutyökalu (TOPI). Tekniikka- ja ympäristöosasto vastaa koko kunnan investointien hallinnasta tiiviissä yhteistyössä kehitys- ja kaavoituskeskuksen sekä palvelurakentamisen osalta sivistysosaston kanssa. Investointien toteuttamisesta vastaavat osaston operatiiviset tulosyksiköt (toimitilat, katu- ja viheralueet, Sipoon Vesi) kukin omalla vastuualueellaan. Investointien toteumaa seurataan säännöllisesti investointipäällikön johdolla.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2023

Tekniikka- ja ympäristöosaston talousarvio vuodeksi 2023 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2024 ja 2025 on esitetty lukuina tekstiosion jäljessä. Arvioidut toimintatuotot, toimintamenot ja toimintakate vastaavat kunnanhallituksen mukaista talousarvioketystä. Kehys ja siten myös osaston talousarvio on mitoitettu erittäin tiukasti. Talousarvion toteutuminen edellyttää suunnitelmallista ja ennen kaikkia tehokasta toimintaa. Tarkka taloudenpito on tarpeen myös tulevalle talousarviokaudella. Samalla erityisesti investointien ja muiden kasvua tukevien toimintojen on voitava operoida riittävillä resursseilla, jotta kestävä kuntatalouden perusta säilyy tai jotta sitä kyetään vahvistamaan.

Hallituksen käynnistämä maankäyttö- ja rakennuslain uudistus tuo toteutuessaan toimialalle useita muutoksia. Uudistuspaketista rakentamislainsäädännön kokonaisuuden on määrä edetä eduskuntakäsittelyyn loppuvuodesta 2022. Uuden lainsäädännön myötä mm. kaavoituksen ja rakentamisen digitaalisuus ja vähähiilisyys lisääntyvät. Konkreettisia muutoksia tulisi myös rakentamisen lupakäytäntöihin.

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2023

Tavoite valtuustokaudelle	Sitova tavoite 2023	Mittari
Vuotuinen keskimääräinen väestökasvutavoite noin 500 henkilöä	Infran yleis- ja esisuunnittelu on kaikilla asemakaava-alueilla	Väestökasvu/vuosi ja asuntojen kappalemäärä pientaloissa suhteessa kerrostaloihin

Asuntorakentamisesta puolet toteutetaan pientaloissa	käynnistetty asemakaavoituksen ehdotusvaiheessa.	
	Käsittelykelpoisen rakennuslupahakemuksen käsittelyaika on alle 2 kk paitsi lupamenettelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävissä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan.	Käsittelyaika on alle 2kk.
	Käsittelykelpoisen suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöshakemuksen keskimääräinen käsittelyaika on alle 4 kk paitsi lupamenettelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävissä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan.	Keskimääräinen käsittelyaika on alle 4kk.
Päätös Kerava-Nikkilä henkilöjunaliikenteen käynnistymisestä	N 47 asemansillan korttelit – asemakaava-alueen yleis- ja esisuunnittelu on aloitettu. Nikkilän kartanon keskuksen radan alikulkuyhteyden katu- ja rakennussuunnittelu on aloitettu.	Väylävirasto tehnyt päätöksen käynnistämisestä
Päätös kevytliikenneväylän rakentamiseksi Nikkilän ja Söderkullan välille	Tie- ja katusuunnittelu on aloitettu yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Päivitetty yleissuunnitelma väylästä on valmistunut.	Asia on viety MAL-sopimuksen investointeihin

Riskianalyysi

Riskit voidaan jakaa toiminnallisiin, taloudellisiin sekä ympäristöön ja terveyteen liittyviin riskeihin. Vesihuollon riskit on käsitelty erikseen Sipoon Veden talousarviossa.

Toimiva ja sujuva yhdyskuntaprosessi, jossa sekä Tekniikka- ja ympäristöosasto että kehitys- ja kaavoituskeskus toimivat rinnakkain yhdyskuntarakennetta kehittäen, on kasvavan kunnan pärjäämisen edellytys. Tavoitteena on, että jokainen investointikohde nähdään toimintaa uudistavana kehittämistoimenpiteenä. Tämä on perusedellytys tehokkaalle ja uusiutumiskykyiselle palvelutuotannolle. Tavoitteena on investointien tasapaino toiminnan ja talouden suhteen, jolloin toiminnan laatu paranee ja kustannukset laskevat. Yhdyskuntarakenteen ja palvelurakenteen kehittämisen tulokset, niin hyödyt kuin riskit, tulevat realisoitumaan ja näkymään vasta vuosien kuluttua.

Ylläpitotoiminnassa taloudellisena ja myös terveyteen liittyvänä riskinä ovat poikkeuksellisten luonnonilmiöiden, kuten rankkasateiden tai tuulten, aiheuttamat vahingot tai haitat kuten katujen muuttumien kulkukelvottomiksi tai sääolosuhteiden kiinteistöille aiheuttamat vahingot. Tilanteen hoitamiseksi Sipoossa on käytössä tekninen päivitys ja varallaolojärjestelmä, jonka avulla ehkäistään lisävahinkojen syntymistä esimerkiksi vesivuodon sattuessa ja edistetään asiakkaille syntyvien haittojen nopeaa korjaamista.

Vastaavasti taloudellisena ja myös terveyteen liittyvänä riskinä ovat rakennusten sisäilmaperusteiset äkillisesti ilmenevät tilanteet. Toimitilat-yksiköllä on valmiiksi suunniteltu prosessi sisäilmaperusteisissa tilanteissa toimimiseen käsittäen sekä tarvittavien tutkimusten hankkimisen että nopeat korjaavat toimenpiteet. Terveystilanteiden ja toiminnallisen riskin ohella kyse on myös taloudellisesta riskistä: mikäli pienikin kiinteistö, esimerkiksi yksisarjainen koulu, joudutaan sulkemaan terveyteen ja turvallisuuteen liittyvistä seikoista johtuen, voivat kustannukset kasvaa useisiin miljooniin euroihin.

Rakentamiseen liittyy sekä taloudellisia että terveyteen liittyviä riskejä. Riskejä vältetään sekä huolellisella suunnittelulla että investointihankkeisiin liittyvällä turvallisuuskoordinoinnilla. Hyvällä suunnittelulla pyritään hallitsemaan kustannuksia siten, että hanke pysyy kustannusarviossa. Kustannusarvion suhteellisesti pieni ylitys voi tuottaa kokonaiskustannuksiltaan isoissa kohteissa merkittävää taloudellista haittaa kuntataloudelle.

Merkittävimmät ympäristöön liittyvät riskit koskevat olemassa olevia rakenteita kuten lakkautettuja kaatopaikkoja ja riskitoimijoiden aiheuttamia haittoja. Ympäristövalvontayksikkö vastaa yhdessä kansallisten ja alueellisten viranomaisten kanssa suurimman riskin toimintaan liittyvästä luvituksesta ja lupaehtojen valvonnasta.

Talousarviokautta 2023 leimaa toimintaympäristön ja markkinoiden epävakaus. Koronakriisi ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa johdannaisvaikutuksineen aiheuttavat lukuisia toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Yleisen taloudellisen tilanteen, urakkahintojen ja energian hinnan kehitys on lähitulevaisuudessa hyvin epävarmaa. Nämä riskit tulee ottaa huomioon kaikessa toiminnan suunnittelussa. Myös hyvinvointialueiden toiminnan aloitus talousarviokauden alussa ja siitä seuraava kuntaorganisaation rakenteen muutos muodostavat toiminnallisia riskejä sekä mm. mahdollisia rahoitusriskejä. Näihin epävarmuuksiin voidaan vastata vain toimintaa ja organisaatiota uudistamalla siten, että ne vastaavat muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin.

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET VUONNA 2023								
SITOVUUSTASO TOIMINTAKATE								
sis.+ulk.erät	1 000€	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	VK 2023	KJ 2023	TAE 2023	TA 2023
TULOT		12 247	12 377	-	10 901			
MENOT		- 18 822	- 20 351	-	- 16 585			
TOIMINTAKATE		- 6 575	- 7 974	-	- 5 684	-	-	-
Menot euroa/asukas		- 848	- 900	-	- 718	-	-	-

TOIMINTAKTATE TULOSALUEITTAIN

sis.+ulk.erät 1 000€	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	VK 2023	KJ 2023	TAE 2023	TA 2023
Kehittäminen ja tuki	- 2 380	- 2 850	-	-		321	
Rakennusvalvonta	- 302	- 412	-	-		355	
Ympäristönvalvonta	- 436	- 548	-	-		566	
Katu- ja viheralueet	- 1 855	- 2 068	-	-		2 034	
Toimitilat	- 1 602	- 2 096	-	-		2 408	

sis.+ulk.erät	1 000 €	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TAE VK 2023	TS 2024	TS 2025
Tuloarvio		12 247	12 377	0	10 901	0	0
Määräraha		-18 822	-20 351		-16 585	0	0
Toimintakate	Netto	-6 575	-7 974	0	-5 683	0	0
Määrärahan muutos %		-2,5	8,1	-100,0	-18,5		
Määrärahan muutos euroina		3,8	21,3	-100,0	3766		
Toimintakatteen muutos %		-129,1	-426,3	-1331,5	-28,7		
Toimintakatteen muutos euroina		-100,1	457,0	-570,1	17604		
				212,3			
Asukkaat	31.12.	22 190	22 600	22 600	23 100	23 600	24 100
Nettomenot	euroa/asukas	-296	-353	0	-246	0	0
Henkilöstö 31.12.							
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	117	115	119	118		
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-160 327	-176 963	0	-140 548		
Toimintakulut		-18 822	-20 351	0	-16 585	-16 356	-16 700
Ulkoiset kulut		-17 699	-19 764	0	-16 004	-16 356	-16 700
Sisäiset kulut		-1 124	-587		-581		
Henkilöstökulut		-5 412	-5 715		-5 440		
Palveluiden ostot		-6 110	-6 563		-3 902		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-2 601	-2 554		-3 001		
Avustukset		-80	-80		-80		
Muut toimintakulut		-3 496	-4 852		-3 581		
Toimintatuotot		12 247	12 377	0	10 901	3 772	3 851
Ulkoiset tuotot		3 730	3 703	0	3 691	3 772	3 851
Sisäiset tuotot		8 518	8 674		7 210		0
Myyntituotot		57	60		60		
Maksutuotot		702	580		575		
Tuet ja avustukset		5	8		33		
Muut toimintatuotot		2 965	3 055		3 024		

3.6. Tekninen valiokunta, Rakennus- ja ympäristövaliokunta

Tulosalue: Rakennusvalvonta

Vastuhenkilö: Rakennusvalvontapäällikkö

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2023–2025

Rakennusvalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Rakennusvalvonnan tehtävänä on tuottaa terveellistä ja turvallista rakentamista ja hyvää kuntakuvaa sekä viihtyisää elinympäristöä. Rakennusvalvonnan päätehtäviin kuuluvat rakentamista koskeva ohjaus, neuvonta ja lupakäsittely sekä rakentamisaikainen valvonta - näiden lisäksi myös jatkuva rakennetun ympäristön valvonta. Rakennusvalvonnan toimintaa ohjaavat mm. maankäyttö- ja rakennuslaki sekä -asetus, Ympäristöministeriön asetukset, Sipoon kunnan rakennusjärjestys sekä eriaisteiset kaavat ja niiden määräykset. Rakennusvalvonnan toiminta on asiakaslähtöistä ja myönteistä.

Varsinaisten viranomaistehtävien hoitamisen ohella Sipoon rakennusvalvonta kehittää edelleen toimintaansa jatkuvana prosessina kohti nopeampaa, laadukkaampaa ja asiakaslähtöisempää lupa- ja valvontaprosessia. Rakennusvalvonnan koko henkilöstö käyttää aktiivisesti sähköisen lupa-asioinnin välinettä (Lupapiste.fi): Lupapisteessä mahdollistuu neuvonta, luvan hakeminen, rakentamisaikainen valvonta sekä lopuksi hankkeiden sähköinen arkistointi. Rakennusvalvonnan asiointi-, päätös- ja osin myös valvontaprosessi sujuu sähköisyytensä ansiosta myös etäyhteyksin.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen on käynnissä. Uudistamistyön seurauksena syntyvän Rakentamislain voimaantulo on arvioitu tapahtuvan vuonna 2024. Rakentamislain myötä tulee kunnille vaatimuksia mm. tietomallipohjaisen lupakäsittelyn, rakennusjärjestyksen uudistuksen ja luonnollisesti henkilöstön koulutautumisen osalta. Vireillä olevan Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ) käyttöönotosta syntyy lisäksi velvoitteita kunnille. Valmistautuminen tuleviin muutoksiin tulee olla vahvasti etupainotteista.

Suunnittelutarve- ja poikkeamishakemusten jonoa on purettu vuoden 2022 aikana hankkimalla valmistelutyötä kuntaorganisaation ulkopuolelta palvelun ostona. Tämä ei ole pitkitettynä kestävä ratkaisu. Rakennusvalvonnan toimintakyvyn turvaamiseksi toimintasäännön uudelleen tarkastelu on tullut tehdä tämän lupamuodon osalta.

Rakennusrekisterin laadunparannusprojekti etenee pääosin palvelujen oston kautta. Rekisterin oikeellisuus tehostaa rakennusvalvonnan työtä ja tarjoaa asiakkaille luotettavan pohjan rakentamisen nykytilanteesta ja tulevaisuuden mahdollisuuksista. Täydentyvä rakennusrekisteri myös kasvattaa pysyvästi kunnan vuosittaisia kiinteistöverotuloja kertaluonteisen työn seurauksena.

Paperisen käyttöarkistoaineiston (keskeneräiset rakennushankkeet ajankohtaan 31.12.2016 saakka, jolloin lupakäsittely muuttui kokonaan sähköiseksi) digitointi ja integrointi Lupapisteeseen tulee mahdollistamaan paperittomana myös rakentamisaikaisen valvontaosion. Päätearkiston sähköistäminen toteutetaan käyttöarkiston digitoinnista saatua kokemusta hyödyntäen. Aineistojen sähköistäminen vähentää merkittävästi fyysistä arkistotilaa. Kattava sähköinen arkisto tehostaa edelleen rakennusvalvonnan yhteistyömahdollisuuksia, lupakäsittelyä sekä asiakaspalvelua

Yhteistyön kehittämistä sekä ulkoisten että sisäisten sidosryhmien kanssa jatketaan. Yksikön sisällä tullaan panostamaan edelleen yhtenäisten käytäntöjen ja tulkintojen kirjaamiseen - tavoitteena työn kehittäminen ja tehostaminen sekä asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2023

Rakennusvalvonnan toiminnasta syntyvät tuotot muodostuvat pääosin väestönkasvusta ja sen mahdollistavasta lisääntyvästä rakentamisesta. Rakentamisen määrän pientalojen osalta ennustetaan oleellisesti kasvavan voimaan tulleen asemakaavakaavavaranon ja myyntiin tulevien omakotitonttien myötä vuoden 2023 aikana. Merkittävät vaihtelut rakennusvalvonnan tuottoihin syntyvät kuitenkin kerrostalohankkeista sekä yritysten toimitilojen ja tuotantorakennusten hankkeista neliöperusteisen taksan kautta. Em. toimitilojen ja tuotantorakennusten hakemusten määrää on vaikea ennustaa, minkä vuoksi tuottoarvio on edelleen varovainen. Myös laajemmin kunnan kaavavaranolla sekä varannon myyntiin avaamisella on oma vaikutuksensa rakennusvalvonnan tuottojen ajalliseen syntyymiseen.

Rakennusvalvonnan menot koostuvat pääosin henkilöstömenoista. Rakennusvalvonnan tilastoissa selkeästi näkyvä hakemusmäärän jatkuva kasvu ja sitovassa tavoitteessa, koskien lupakäsittelyn kestoa, pysyminen asettaa henkilöstölle jatkuvaa painetta. Lupakäsittelyn kestoa koskevasta tavoitteesta on joustettava resurssien säilyessä nykyisellään. Osaavan henkilöstön palkkaaminen rakennusalalla on haastavaa, mutta tällä hetkellä rakennusvalvonnan henkilöstö muodostaa tehokkaan ja asiansa osaavan yksikön; jatkossa tulee panostaa erityisesti vähintäänkin nykyisen henkilöstön pysymiseen. Menot rakennusvalvonnan sähköisen asioinnin ja arkistoinnin osalta ovat kiinteät ja suhteutettu keskimääräiseen lupamäärään uuden palvelusopimuksen myötä. Rakentamislaki ja sen aiheuttamien velvoitteiden täyttäminen tulee osaltaan lisäämään rakennusvalvonnan menoja.

Toiminnan volyymin kehitys

Tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
• Rakennusluvut	204	227	220	240
• Toimenpideluvat	54	42	70	50
• Poikkeamiset ja suunnittelutarveratkaisut	56	39	60	50
• Poikkeamisen ja suunnittelutarveratkaisun keskimääräinen käsittelyaika (käsittelykelpoisuudesta/ hakemuksen jättöpäivästä laskien), kk	3,2/5,4	4/7	9/12	6/9
• Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika (käsittelykelpoisuudesta/hakemuksen jättöpäivästä laskien), kk	0,4/2,4	0,4/2,6	1,0/3,5	1,0/3,0
• Käyttöön otetut tai valmistuneet asunnot (uudisrakennukset)	349	291	400	300
• Asuinrakentamiseen myönnettyt luvat (uudisrakennukset)	94	101	100	130
• Asuinrakentamiseen myönnettyjen lupien sisältämä asuntomäärä (uudisrakennukset)	275	317	350	300

Rakennusvalvonta		1 000 €	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TAE VK 2023	TS 2024	TS 2025
Tuloarvio	Tuotot		704	560		555		
Määräraha	Kulut		-1 007	-972		- 910		
Toimintakate	Netto		-302	-412	0	- 355	0	0
Määrärahan muutos %			19,9	-3,5	-100,0	-6,4	-100	#JAKO/0!
Määrärahan muutos euroina			-170	35	972	62		
Asukkaat	31.12.		22 190	22 600	22 600	23 100	23 600	24 100
Nettomenot	euroa/asukas		-14	-18	0	-15	0	0
Henkilöstö 31.12.								
Työpanos laskennallisina virkoina		htv	13	12	13	13		
Toimintakulut yhteensä		euroa/htv	-79 258	-80 975	0	- 69 985		

Tulosalue: Ympäristövalvonta

Vastuhenkilö: Ympäristövalvontapäällikkö

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2023–2025

Ympäristövalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena ympäristönsuojeluviranomaisena. Lisäksi yksikölle on annettu hoidettavaksi leirintäalueviranomaisen tehtävät. Ympäristövalvonnan tulee ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan kautta huolehtia siitä, että ympäristönsuojelusta annettua lainsäädäntöä ja määräyksiä noudatetaan. Ympäristövalvonnan toimintaa ohjaavat mm. ympäristönsuojelulaki, maa-ainelaki, vesilaki, jätelaki, maastoliikennelaki, vesiliikennelaki, vesihuoltolaki, luonnonsuojelulaki, merenkulun ympäristönsuojelulaki, ulkoilulaki, ns. naapurussuhdelaki, maankäyttö- ja rakennuslaki ja edellä mainittujen lakien nojalla annetut lukuisat asetukset sekä kunnan antamat määräykset, kuten ympäristönsuojelumääräykset, jätehuoltomääräykset, määräykset kaavoissa ja rakennusjärjestys. Yksikön määrärahaan sisältyy myös alueellisesti hoidetun maaseutuhallinnon tehtäviä varten varattu määräraha.

Ympäristövalvonta pyrkii resurssiensa puitteissa sujuvoittamaan työprosesseja sisäisillä ohjeistuksilla ja tehostamaan lupa- ja valvontaprosesseja. Henkilöstövajeen ja –muutosten vuoksi vuonna 2022 suunniteltu tiedonhallinnan kehittämisprojektin käynnistäminen siirtyy vuodelle 2023.

Tiedonhallintaprojektiin kuuluu keskeisenä osana paperisen aineiston digitointi ja asiointijärjestelmän kehittäminen. Tiedonhallinnanprojekti tulee jatkumaan koko suunnitelmakauden. Sähköisen asioinnin lisääntyessä lisätyötä aiheuttaa valitettavasti edelleen paperisena ylläpidettävä arkisto. Kaikki sähköisenä tuleva aineisto on tulostettava kunnassa arkistointia varten. Yksikkö pyrkii omalta osaltaan edistämään mahdollisuutta siirtyä sähköiseen arkistointiin.

Muutokset lainsäädännössä tuo lähes aina tullessaan uusia lisätehtäviä viranomaiselle, ja hyvin usein muutokset luovat painetta toiminnan uudelleenorganisointiin sekä voivat jopa aiheuttaa tarvetta tehtävien

uudelleenpriorisointiin. Merenkulun ympäristönsuojelulain uudistus on tuonut yksikölle uusia velvoitteita. Huvivenesatamien jätehuollon rekisteröinti on laajentunut koskemaan yhä pienempiä huvivenesatamia. Viranomaisen tulee kartoittamalla selvittää niiden lukumäärä ja neuvoa vastuuhenkilöä tekemään rekisteröinti-ilmoitus. Varovaisen ensiarvion mukaan, rekisteröintiä edellyttävien satamien lukumäärä saattaa jopa 4-5 kertaistua nykyisestä. Tavoitteena on, että suunnitelmakauden 2023-2025 aikana kaikki pienet huvivenesatamat ovat rekisteröityneet.

Jälkivalvonnan osalta yksiköllä on tavoitteena suorittaa viranomaisen erikseen hyväksyttävän valvontasuunnitelman mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset sekä muita tarkastuksia priorisoinnin mukaisesti ja resurssiensa puitteissa. Tavoitteena on myös aloittaa hajajätevesilainsäädännön toimeenpanon suunnitelmalliset tarkastukset suunnitelmakaudella 2023-2025, mikäli resurssit mahdollistavat viimeksi mainitun. Lisäksi yksikkö jatkaa hevostallien tarkastusprojektia ainakin vuoden 2025 loppuun asti.

Ympäristönsuojelun edistämiseksi yksikön pitkään käynnissä ollut työ pienvesistöjen ja Sipoonjoen osalta jatkuu sekä yhteistyössä kunnan muiden yksiköiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, että yksikön omasta toimesta. Lisäksi yksikkö pyrkii lisäämään ja tiivistämään yhteistyötä kunnan muiden osastojen ja yksiköiden kanssa ympäristönsuojelun edistämiseksi sen eri osa-alueilla. Viranomaisen selvilläolovelvollisuus kunnan ympäristön tilasta toteutetaan mm. osallistumalla alueelliseen ilmanlaadunseurantaan ja bioindikaattoritutkimukseen, kansalliseen leväseurantaan kahden järven osalta, tarkastamalla tai tutustumalla velvoitetarkkailun piirissä olevien toimintojen seurantatuloksiin sekä tarvittaessa näytteenotoin ja viranomaisen teettämään selvitykseen. Kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma vuodelta 2009 edellyttää päivittämistä toimintakauden 2023-2025 alkupuolella, koska se on suurelta osin vanhentunut mm. johtuen kunnan kasvusta, alueilta saadun tiedon karttumisesta sekä olemassa olevien toimintojen sijoittelun muutoksista ja riski-toimintojen lisäyksistä .

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2023

Ympäristönvalvonnan henkilöstön vahvuus pyritään vakauttamaan täyttämällä avoimina olevat virat. Uusien työntekijöiden perehdyttämiseen kuluu osa resursseista. Jatkossa tulee panostaa erityisesti henkilöstön pysymiseen. Palkkakustannusennuste pysyy ennallaan vuonna 2023.

Tiedonhallinnan kehittämisprojektin käynnistäminen siirtyy vuodelle 2023.

Jotta yksikkö kykenee vastamaan muuttuviin lupamenettelyihin ja palvelemaan asiakkaita tehokkaasti, tullaan prosesseja kehittämään. Käytännössä tämä tarkoittaa nykyisten prosessien päivittämistä sekä tulevien uusien prosessien suunnittelua ja laatimista.

Ympäristönsuojeluviranomaisen selvilläolovelvollisuuden täyttämiseksi ympäristön tilasta, tulisi pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaa päivittää. Päivitystyöstä hyötyy myös moni muu, kunnan sisällä erityisesti esim. kaavoitusviranomainen, rakennusvalvonta sekä kiinteistö- ja mittausyksikkö. Päivitystyö arvioidaan kestävän kaksi vuotta mahdollisine selvityksineen ja se toteutetaan pääosin ostopalveluna asiaan perehtyneeltä asiantuntijalta. Yksikkö ryhtyy päivitystyöhön mikäli kunta sitoutuu rahoittamaan hanketta (2 v x 40 000 €). Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitystyöhön on hakemuksesta mahdollista saada valtion osarahoitusta (max 50 %).

Toiminnan volyymin kehitys

Tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Luvat ja päätökset	28	29	32	30
Haittailmoitukset	202	161	180	160
Lausunnot	38	25	25	30

Ympäristönvalvonta		1 000 €	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TAE VK 2023	TS 2024	TS 2025
Tuloarvio	Tuotot		33	30		50		
Määräraha	Kulut		-469	-578		-616		
Toimintakate	Netto		-436	-548	0	-566	0	0
Määrärahan muutos %				23,3	-100,0	6,5	-100	#JAKO/0!
Määrärahan muutos euroina				-109	578	-38		
Asukkaat	31.12.		22 190	22 600	21 600	23 100	23 600	24 100
Nettomenot	euroa/asukas		-20	-24	0	-25	0	0
Henkilöstö 31.12.								
Työpanos laskennallisina virkoina		htv	5	7	6	7		
Toimintakulut yhteensä		euroa/htv	-90 217	-82 629	0 -	88 011		